

علامه "محمد اقبال لاهوری" متفکر مسلمان پاکستانی (ز.ک: 21 آوریل)

علامه محمد اقبال لاهوری در سوم ذی‌عقده -1294 هجری قمری (مطابق با 9 نوامبر 1877 میلادی) در یک خانواده متدین در شهر سیالکوت دیده به جهان گشود، پدرش بازرگانی پیشه می‌کرد

علامه محمد اقبال لاهوری در سوم ذی‌عقده -1294 هجری قمری (مطابق با 9 نوامبر 1877 میلادی) در یک خانواده متدین در شهر سیالکوت دیده به جهان گشود، پدرش بازرگانی پیشه می‌کرد، اجدادش همه از برهمنان کشمیر بودند که در قرن هفدهم به دین اسلام مشرف گشتند. علامه تحصیلات خود را با قرآن در یکی از مساجد زادگاهش شروع نموده و بعد از اتمام دوره مکتب برای گذران دوره های ابتدائی و متوسطه به کالج رفت. در کالج مورد توجه یکی از معلمانش به نام مولانا میر حسین قرار گرفت. ذوق و استعداد شاعری علامه تا جایی معلمش را تحت تاثیر قرار داد که ایشان هر چند مخالف با شعر گفتن جوانان بود، خودش علامه را تشویق به سرودن نمود. علامه سروده های خود را در ابتداء جهت اصلاح به داغ دهلوی تسلیم می نمود داغ دهلوی نیز پس از مدتی اعتراف کرد که اشعار اقبال نیاز به تصحیح نداشته و از داشتن چنین شاگردی فخر و مباهات می کرد. علامه پس از اتمام دوره کالج، در رشته فلسفه دانشگاه لاهور ادامه تحصیل داده و با اتمام دوره فوق لیسانس از دانشگاه پنجاب با رتبه اول، عهده دار تدریس در رشته های تاریخ، فلسفه و علوم در همان دانشگاه گردید. اما فعالیت علامه و ذوق و قریحه وی فقط در عالم شعر و شاعری و فلسفه محدود نبوده بلکه ایشان در عالم اقتصاد نیز حرفی برای گفتن داشته اند تا جائیکه در سال 1901 م کتابی در همین زمینه به زبان اردو نوشتند. اقبال در سال 1926 م، به عضویت مجلس قانونگذاری انتخاب شد. وضعیت زندگی ناگوار مردم و اختلافات در آن زمان و عشق به آزادی، اقبال را به سوی حرکت‌های سیاسی سوق داد تا جائیکه اقبال پیشنهاد تشکیل دولت پاکستان را در جلسه سالیانه حزب مسلم بیگ در الله آباد را داد. همچنین ایشان نمایندگی مردم مسلمان شبه قاره را در اولین موتمر اسلامی فلسطین در بیت المقدس را داشته. ایشان در بازگشتی از کنفرانسی در لندن از اسپانیا و مسجد قرطبه دیدن کرده بودند که دیدار از این مسجد تاثیر زیادی در روحیه ایشان به جای گذارده بود، در منظومه ای آن را بیان داشته همچنین از افغانستان نیز دیداری کرده و به زیارت مزار حکیم ثنائی موفق گردید. در اواخر عمر نیز یعنی به سال 1933 از دانشگاه پنجاب موفق به دریافت دکتری افتخاری گردید. بالاخره ایشان به دنبال تنگی نفس و ضعف قلبی که مبتلا گشته بود در روز پنجشنبه 21 آوریل 1938 مطابق بیستم صفر 1357 قمری دار فانی را وداع گفت.